

moeite en met behulp van de Amerikaansche dollars van het lijf.

Trouwens, hier in West-Europa is het niet anders. De socialistische economie, die volken heeft tot haar laboratorium, wekt niet dan gevaarlijke schijnweldvaart — laat ons slechts denken aan eigen land — en de dooders van het kapitalisme zijn verzet op de dollars, die Amerika moet verstrekken, wil men het hoofd boven water houden en zal er niet een verval ontstaan, dat den communist zijn kansen geeft.

Wij hebben hier dus de geleide economie, die den weg bereidt voor het communisme, terwijl men zich verbeeldt een soort paradijs te kunnen scheppen, dat den communist den wind uit de zeilen haalt.

Het zou onjuist zijn den paus van dit alles de schuld te geven. Maar dit is zeker, dat zijn encycliek het kwaad niet heeft gekeerd. Terwijl het solidarisme van Rome niet zoo heel veel verschilt van wat de socialistische democratie wil werken. Men werkt trouwens heel rustig samen en ontvangt de hulp ook van de protestantsche organisaties.

Vrijmaking van den arbeid?

Als de staat, d.w.z. de staatsambtenaar, niet bindt, dan doet het wel de organisatie.

Onlangs ontmoette ik een werkgever, die mij zei: onze dominé's prediken gaarne eens over het kwaad, dat in de toekomst wacht, en dat ons wordt geteekend in Openbaring 13, waar wij lezen: „en het (beest) maakt, dat het aan allen, kleinen en grooten, en rijken en armen, en vrijen en dienstknechten, een merkteken geeft aan hunne rechterhand of aan hunne voorhoofden en dat niemand mag kopen of verkoopen dan die dat merkteken heeft of den naam van het beest of het getal zijns naams”.

Ik heb de ervaring, dus merkte hij op, dat wij daar eigenlijk al midden in zitten.

Ervaart men het ook niet reeds in christelijke organisaties van werknemers?

Waar is de vrijheid van den man, die in onzen verorganiseerden tijd, ook voor die organisatie gehoorzamen wil aan het Woord des Heeren en — 2 Cor. 6:14 — geen ander juk wil aantrekken met de ongeloovigen; want wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid, en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis?

Trouwens — de man, die men dan speciaal arbeider noemt, wil van het woord dienstknecht, een hooge titel in de Schrift, niet weten.

Patroon is een gehaat woord geworden, ook in christelijken kring. Bedrijfsleider, dat klinkt beter, en kan ook alleen worden geduld als de geleiden het werk mee kunnen bepalen.

Men spreekt daarvan, als men den arbeider zegt te willen verheffen, maar als deze rustig en verstandig doordent, dan leert hij zien, hoezeer hij afhankelijk en gebonden werd door die hem in de organisaties beheerschen.

Of ik dan tegen organisatie ben? Een enkel woord is voldoende om het tegendeel te bewijzen. Want een groot deel van de christelijke organisaties van patroons en arbeiders stamt hier uit de provincie Groningen en ik heb aan zoo goed als die alle van harte meegewerkt.

Maar — alles kan bederven, als wij het Woord des Heeren verlaten. En feitelijk — ik beken het gaarne — was dit verlaten reeds aanwezig toen wij de kerk niet meer zagen en wel de pluriformiteit.

Wij zullen weinig gehoor vinden, als wij nu zeggen, dat het niet de pauselijke encyclieken zijn, die den

„arbeid” hebben vrijgemaakt of konden vrijmaken. De blindheid is heel erg. Maar als er ergens waarlijk vrijmaking van den arbeid is geweest, dan was dat de vrucht van de gehoorzame prediking door de kerk des Heeren en door de gewilligheid om te luisteren naar dat Woord.

Dit geldt allen; dit geldt ook het politieke en het sociale leven, dat nu in slavenbanden wordt geklonken meer en meer, en dat wordt geleid naar de vreeselijke slavernij van het communisme.

Want iets anders kan het aan dit communisme sterk verwante democratisch socialisme, dat heden „bona fide” heet, niet doen.

Als ik terugdenk aan den tijd vóór zestig jaar, dan treft het mij, hoe juist de christelijke arbeiders van toen, getrouwe kinderen der getrouwe kerk, hoe sober zij ook moesten leven, dit gevaar, dat thans over de eens christelijke volken kwam, aanstonds zagen en er tegen waarschuwden.

Hoe levendig stonden mij die dagen weer voor den geest, toen ik één dezer dagen een kleine brochure vond met dezen titel: Openbaar debat tusschen ds C. H. Ph. Krohne en J. H. Schaper, gehouden in het dorp van De Cock, Ulrum. Het was in 1896.

Het verslag van dit openbaar debat zet ons midden in den strijd, dien de kinderen van de kerk der Reformatie hadden te strijden tegen het revolutionair socialisme, dat toen de Groningsche ongeloofig geworden arbeiderswereld in sterke mate aantrok. Het waren de dagen, dat Domela Nieuwenhuis met zijn trawanten juist hier succes hadden en ook een socialist als de heer Schaper zich nog communist noemde. Maar daarover in een volgende brief.

Met hartelijke groeten en heilbede, uw toegenegen
MARNIX.

KERKNIEUWS

(Om tijd en onnodige moeite te besparen, verzoekt de Redactie berichtjes voor deze rubriek rechtstreeks naar de administratie in Goes te zenden.)

Beroepen te:

Doorn-Driebergen, P. Plaatsman te Zuidbroek.
Bilthoven, J. Rijnveld te Bunschoten-Spakenburg.
Berkel en Rodenrijs (2e maal), H. J. de Vries te Eindhoven.

IJmuiden, J. Waagmeester te Baarn.
Doersburg-Doetinchem-Aalten-Winterswijk, Cand. K. Deddens te Kampen.

Aangenomen naar:

Berkel en Rodenrijs, H. J. de Vries te Eindhoven.

Bedankt voor:

Murmerwoude-Oenkerk, J. P. Unger te Lemele-Lemeler-veld.
Wieringermeer en Mussel, D. Los te Smilde-Diever.

— Praeparatoir examen. Praeparatoir gekammineerd en beroepbaar verklaard door de classis Harderwijk: Cand. K. Deddens, adres: Spoorw. 7, Kampen.

— Afvaardiging Gen. Synode. Door de Part. Syn. van Utrecht werden voor de Gen. Synode afgevaardigd: Di H. J. Schilder en J. A. Vink als primi en Di J. Rijnveld en H. Veltman als secundi; de ouderl. H. Troostheide, Bilthoven en C. de Vries, Nijkerk, primi; en L. A. F. Godschalk, Utrecht en J. A. Mulder, Baarn, secundi.

De Part. Syn. van Drente vaardigde af: Di J. v. Bruggen en J. Meyer, primi; ouderl. J. v. d. Meulen en E. van Popta, primi; Di K. Drost en P. Lok, secundi; ouderl. J. Boverhuis en A. Kieft, secundi.

De Part. Syn. van het Zuiden benoemde: Di H. J. de Vries en J. ten Hove, primi; B. Telder en J. J. Arnold,

secundi. Ouderl. A. Dees en J. Nelemans, primi; Joh. van Helden en J. C. Douw, secundi.

— Zeist. De Geref. Kerk van Zeist hoopt haar eigen kerkgebouw aan de Jacob van Lennepaan No. 1a op Woensdag 27 Juni a.s., des avonds om half acht in gebruik te nemen, waartoe eerst een Dienst des Woords gehouden zal worden. Daarna zal een vergadering belegd worden, waarin verschillende officiële instanties gelegenheid zullen ontvangen het woord te voeren. Op een gemeentelijke-avond op Vrijdag 29 dezer zullen dan meer in „eigen kring” de bijzonderheden met betrekking tot den bouw enz. gereleveerd worden, terwijl dan ook gelegenheid geboden zal worden aan J.V., M.V., V.V. enz. geschenken aan te bieden. De kerk biedt plaats voor ongeveer 200 kerkgangers.

— Maastricht. Zoo de Heere wil, zal de door Maastricht beroepen predikant, ds Th. C. F. van Kamp, tevoren dienaar des woords van de gemeenten van Alblasserdam en Nieuw-Leekkerland, Zondag 24 Juni in den morgen-dienst bevestigd worden door ds H. Venema van Roode-school. In een middagdienst hoopt ds van Kamp zijn intrede te doen.

Voor vacatiegangers wordt nog eens meegedeeld, dat de diensten niet meer gehouden worden in het Protestantisch Tehuis, maar in de Waalsche kerk, St. Pieterstr. 6. Aanvangsuren: 9.30 en 5 uur (op den dag van de bevestiging en intrede van ds van Kamp om 9 en 5 uur).

— Zoutelande. De kerkdiensten worden niet meer gehouden in het Vereenigingsgebouw „De Ark”, zoals in het handboekje vermeld, maar in het Vereenigingsgebouw „Middendorp”, Smidstraat te Zoutelande.

De aanvangsuren van de diensten zijn nu om 10.30 uur en 4.30 uur, behoudens uitzonderingen. Pensioengasten doen goed dit even te informeren bij den heer J. Dingemanse, Langstraat 22 te Zoutelande.

— IJmuiden. Naar aanleiding van een mededeeling van het bestuur der Geref. Schoolvereniging, dat de kerkdiensten, uitgaande van de Geref. Kerk, en welke in de Gymnastiekzaal der Marnixschool gehouden werden, ingaande 1 Mei 1951, beëindigd wilde zien, zulks in verband met belangrijke verbeteringen die moeten worden aangebracht, heeft de kerkeraad nu een voorloopige overeenkomst afgesloten met het kerkbestuur der Doopsgezinde Kerk in IJmuiden.

Te beginnen zullen D.V. op Zondag 1 Juli, de kerkdiensten gehouden worden in de Doopsgezinde Kerk, Helmsstraat, IJmuiden. De diensten zullen aanvangen 's morgens om 8.30 uur en des namiddags om 5 uur.

— Muziek- en declamatieavond ten bate van het werk onder de Ambonneezen. Op Vrijdagavond 29 Juni (verjaardag Z.K.H. Prins Bernhard) te 8 uur wordt er in de Geref. Kerk (Franse Kerkstraat) te Voorburg een muziek- en declamatieavond gehouden waarvan het batig saldo bestemd is voor het werk van de geestelijke verzorging onder de in ons land vertoevende Ambonneezen. Het muzikale gedeelte wordt verzorgd door de brs. Roel Kaper, bariton en Jan Baas, orgelst. Anton Langeler verzorgt het declamatorische gedeelte. Het programma (à 10.30) richt zich zowel op den verjaardag van den Prins als op Ambon. Bij den uitgang wordt een collecte gehouden. De toegang is vrij. Laat velen komen opdat er een flink bedrag kan worden afgedragen.

— Zaterdagmiddag-orgelbespelingen te Voorburg. Gedurende de maanden Juni, Juli, Augustus en September zullen er in de Geref. Kerk te Voorburg iedere 14 dagen op Zaterdagmiddag des middags te 4 uur orgelbespelingen worden gegeven. Orgelst: Jan Baas. Duur dezer concerten een half uur. De eerstvolgende bespeling zal zijn op Zaterdag 7 Juli, het programma draagt dan een „In memoriam”-karakter aan den overleden orgelst en medewerker aan dit blad: Jan Zwart. Van dezen componist werden dan 3 Psalmbewerkingen uitgevoerd, alsmede enkele zijner liederbewerkingen, verder werken van Bach en Händel.

Gebruikt U reeds onze Uitgaven voor Kerkelijke Administratie?

ZOO NIET, vraag dan eens een exemplaar ter kennismaking

Attestaties voor Doopleden per 50 st. f 1.50 per 100 st. f 2.50	
„ „ Lidmaten in volten rechte per 50 st. f 1.75 „ „ „ 3.—	
„ „ Schippers „ „ „ 1.50 „ „ „ 2.50	
Berichtkaarten verhuizing leden „ „ „ 1.50 „ „ „ 2.50	
„ „ Catechisatieverzuim „ „ „ 1.50 „ „ „ 2.50	
„ „ Huisbezoek-aankondiging „ „ „ 1.50 „ „ „ 2.50	
Credentiebrieven Classic. Verg. 50 „ „ „ 1.75 „ „ „ 3.—	
Briefjes voorlezer en organist per bloc van 100 stuks „ „ „ 0.60	
Preekverzoekkaarten (dubbele berichtkaarten) per 50 st. f 2.50 per 100 st. „ 4.—	
Huisbezoekkaarten „ „ „ 2.50 „ „ „ 4.—	
Belijdenisvragen „ „ „ 1.50 „ „ „ 2.50	
Zak-wijkboekje voor ouderlingen, losbladig, p. 100 lijstjes „ „ „ 2.50	
Kleinbandje hiervoor „ „ „ 2.25	
Beroepsbrieven met salarisregeling „ „ „ 0.30	
Absentielijst voor Catechisatie en Zondagsschool voor 100 leerlingen „ „ „ 0.50	
„ „ „ voor elke 50 leerlingen meer „ „ „ 0.10	
Verpakkingspapiertjes voor rolletjes centen, dubbelstjes enz. à f 3.— per 1000	

Uitgaven van OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES
GIRO 36000

Deze uitgaven zijn ook te leveren door Uw Boekhandel.

Boekbinderij VAN KUIJK

Per 7 Juli zullen de prijzen van het binden van Reformatie en Catechismus iets moeten worden verhoogd. Reformatie wordt f 3.75; Catechismus f 2.35. Wat vóór 7 Juli binnenkomt, wordt nog berekend als resp. f 3.— en f 2.—.

Zalmstraat 1 - Scheveningen

En nu... allemaal!

Deze zangbundel heeft in de pers zeer de aandacht getrokken. Heeft U de bundel al in Uw bezit? Prijs f 7.90.

Bestelbaar bij de boek- en muziekhandel of rechtstreeks bij de Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE
N.V. TE GOES.

Adverteert in dit blad



De 3e druk Van Souvereine Liefde

door
Ds E. TH. VAN DEN BORN,
is verschenen.

Het werk is in nieuwe uitvoering gebracht, met geheel nieuwe bandtekening in goud-druk, en gedrukt op prima houtvrij, opdikkend papier.

Prijs is f 3.25. Maar verenigingen en kerkera-den kunnen gebruik maken van de belangrijke korting bij de bestelling van minstens 20 exemplaren.

Verkrijgbaar bij de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., GOES.